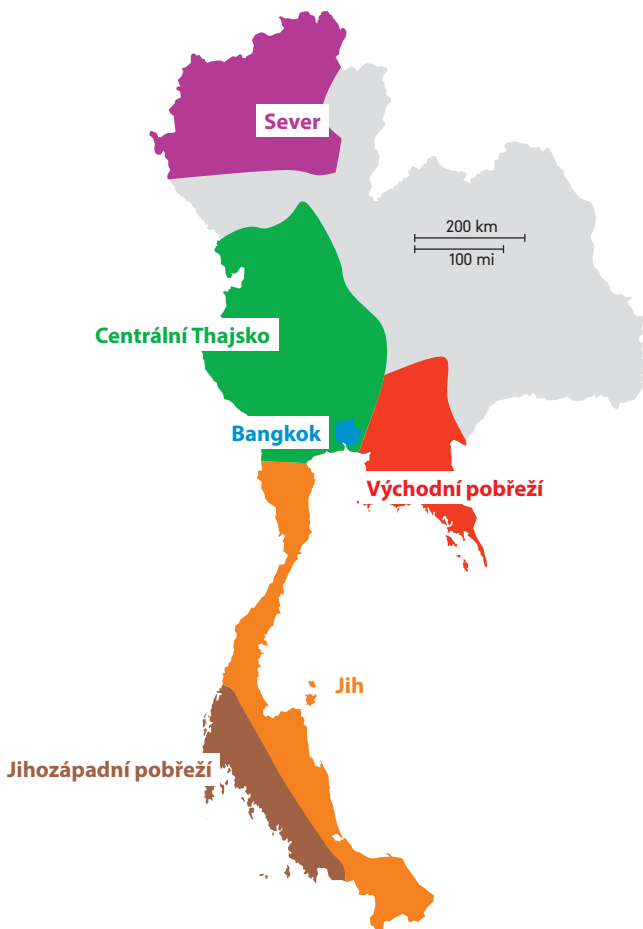

Jak je průvodce koncipován?

Pamětihodnosti Thajska zde představíme v šesti kapitolách. Každé kapitole je přiřazena jedna konkrétní barva.

Abychom plánování cesty usnadnili, rozdělili jsme všechny hlavní turistické atrakce každé kapitoly do tří rubrik: Unikátní pamětihodnosti jsou shrnuty v seznamu *TOP 10* a navíc označeny dvěma hvězdičkami. Další významné, ne však jedinečné památky jsme zařadili do rubriky *Nenechme si ujít!* Výběr dalších zajímavých cílů nabízí rubrika *Kam ještě můžeme zajít?*

★★ TOP 10	6	Kam za... ubytováním?	94
Kouzlo Thajska.....	8	Kam za... jídlem a pitím?	96
		Kam za... nákupy?	97
		Kam za... zábavou?	97

Všehochuť informací

Tropické lesy	14
Korálové útesy.....	17
Buddhismus, nosná síla.....	20
Zázrak jménem wat.....	24
Thajský životní styl.....	26
Exotické zvuky	30
Národy Thajska.....	32
Literatura a taneční divadlo.....	36

Bangkok

Úvodní seznámení	40
Můj den: v královských stopách. 42	
Grand Palace	
a Wat Phra Kao ★★	46
Chao Phraya ★★	49
Wat Po	52
Chatuchak Market.....	54
Kam ještě můžeme zajít?	56
Kam za... ubytováním?	60
Kam za... jídlem a pitím?	61
Kam za... nákupy?	63
Kam za... zábavou?	65

Centrální Thajsko

Úvodní seznámení	68
Můj den: strávený	
jízdou ve vlaku	70
Sukhothai ★★	74
Kanchanaburi	77
Damnoen Saduak	80
Ayutthaya.....	82
Kam ještě můžeme zajít?	88

Sever

Úvodní seznámení	100
Můj den: stále na nákupech	102
Chiang Mai ★★	106
Hilltribe Trekking ★★	109
Mae Hong Son.....	112
Kam ještě můžeme zajít?	114
Kam za... ubytováním?	118
Kam za... jídlem a pitím?	119
Kam za... nákupy?	121
Kam za... zábavou?	121

Východní pobřeží

Úvodní seznámení	124
Můj den: v lese	126
Ko Chang.....	130
Ko Samet.....	132
Kam ještě můžeme zajít?	135
Kam za... ubytováním?	139
Kam za... jídlem a pitím?	140
Kam za... nákupy?	141
Kam za... zábavou?	141

Jih

Úvodní seznámení	144
Můj den: u moře	146
Ko Samui, Ko Phangan	
a Ko Tao ★★	150
Hua Hin	153

Khao Sam Roi Yot National Park.....	156
Kam ještě můžeme zajít?	158
Kam za... ubytováním?	160
Kam za... jídlem a pitím?	162
Kam za... nákupy?	165
Kam za... zábavou?	165

Jihozápadní pobřeží

Úvodní seznámení	168
Můj den: na ostrovech	170
Krabi ★★	174
Khao Sok National Park ★★.....	177
Ao Phang Nga ★★.....	179
Ko Phi Phi ★★.....	181
Kam ještě můžeme zajít?	183
Kam za... ubytováním?	187
Kam za... jídlem a pitím?	189
Kam za... nákupy?	191
Kam za... zábavou?	191

Výlety

Mae Hong Son Loop.....	194
Krabi.....	198
Khao Sam Roi Yot National Park.....	201

Praktické informace

Před cestou.....	206
Příjezd	209
Cestování po Thajsku	210
Ubytování.....	212
Jídlo a pití	212
Nákupy.....	214
Zábava.....	215
Slovníček.....	217

Příloha

Cestovní atlas.....	221
Rejstřík	230
Seznam fotografií.....	233
Tiráž.....	234

Magické chvíle

Objevme se ve správný čas na správném místě
a zažijme něco nezapomenutelného.

Bangkokem na kole	55	Vipassana: deset dnů
Kniha džunglí	92	mlčení.....
Podzemní řeka	111	Odpočinek
Ranní řev gibbonů	137	pro vaši duši .....
		178

K nezapomenutelným zážitkům patří posezení nad bangkokými střechami v době, kdy zapadá slunce a město začíná zářit umělým světlem

Mimo města nabízí země úsměvů fantastické ostrovy, na nichž každý objevíme svůj vlastní kousek ráje

★★ TOP 10

Náš seznam TOP 10 Vám pomůže s naplánováním návštěvy nejdůležitějších památek od naprosté jedničky až po desátou v pořadí.

1 ★★ Grand Palace a Wat Phra Kaeo

Chránový komplex Watu Phra Kaeo a Královského paláce jsou považovány za největší skvost thajské architektury (strana 46).

2 ★★ Chiang Mai

Staré město s více než stovkou chrámů obklopené vodními příkopy nás láká k objevným procházkám. Je tam též tržnice Night Bazaar (strana 106).

3 ★★ Hilltribe Trekking

Pralesní a horské oblasti na severu jsou nezapomenutelné, ať už cestujeme pěšky, na voru nebo na sloním hřbetu. Při putování navštívíme též vesnice obývané domorodými horskými národy (strana 109).

4 ★★ Sukhothai

Historický park Sukhothai s ruinami více než 200 chrámů a paláců je nejpůsobivější památkou UNESCO v Thajsku (strana 74).

5 ★★ Krabi

V jihothajské provincii Krabi se nám představí bujná tropická příroda ve své nejkrásnější podobě. „Chrám tygří jeskyně“ a vápencové útvary

ohraničující pláže na jihu Ao Nangu nemají v celé Asii obdoby (strana 174).

6 ★★ Khao Sok National Park

Fantastické vápencové formace vystupují z neprostupné džungle až do výšky 1000 metrů jako v nějaké pohádkové krajině (strana 177).

7 ★★ Chao Phraya

Úsek řeky Chao Phraya mezi Národním muzeem a Watem Arun v Bangkoku je právem nazýván „královským“ (strana 49).

8 ★★ Ko Samui, Ko Phangan a Ko Tao

Ostrov palem Ko Samui je plážovým rájem jihovýchodní Asie. Lákadlem Ko Phangan jsou největší plážové happeningy na světě a Ko Tao má přezdívku „ostrov potápěčů“ (strana 150).

9 ★★ Ao Phang Nga

Slavná zátoka se prostírá na 400 km² v Andamanském moři jako velký kotel. Výborným zpestřením je výlet na člunu (strana 179).

10 ★★ Ko Phi Phi

Tento dvojestrov se již vícekrát umístil v hlasování o nejkrásnější ostrov planety. S jeho půvaby se celý svět seznámil díky thrilleru Pláž, který se na Phi Phi Ley točil roku 2000 (strana 181).

Bangkok

Fascinující metropole Thajska vypadá jako pestrobarevné úspěšné město, monumentální nákupní centrum, jako New York východu.

Strana 38–65

Úvodní seznámení

Bývalá „vesnice ve švestkovém háji“ je dnes s asi 10 miliony obyvatel metropolí Thajského království. Ve městě, kde se staré střetává s novým, vládne jedinečná atmosféra. Díky stovkám chrámů, nevyčerpatelným nákupním možnostem a pulzujícímu nočnímu životu nyní Bangkok překonává rekordy v návštěvnosti.

Již první pohled z letadla na město je plný očekávání: Tohle je tedy Bangkok! Všude kolem se rýsují střechy paláců a chrámů, ojediněle plochy zeleně, především však skleněné věže nebetyčných mrakodrapů vyčnívajících z horizontu plného domů, které dávají najevo, že klid uplynulých dnů již dávno ustoupil městskému shonu.

Kdysi to zde vypadalo výrazně jinak. Před 200 lety na místě dnešního velkoměsta bývaly jen vesnice, pole a vodní cesty. Ještě před 50 lety zaujímalo město rozlohu pouhých 13 km² místo dnešních 160, na místě khlongů a kanálů bývalo jen několik ulic a k tomu vyšlapané cestičky pro slony přepravující náklady. Dnes jsou ve městě tisíce kilometrů silnic, jimiž po celých 24 hodin projíždějí miliony vozidel. Navzdory ultramodernímu systému nadzemní rychlodráhy

(Skytrain) a metra patří Bangkok k nejpřecpanějším městům Dálného východu, přitom nelze nevnímat skutečně „dechberoucí“ smogovou zátěž.

Bangkok je monumentálním, pulzujícím megavelkoměstem. Přesto je Krung Thep („město andělů“), jak Thajci svou metropoli označují, dodnes směsí starého a pěkného: nad městem se tyčí více než 400 třpytivých chrámů a paláců jako oázy klidu uprostřed uspěchaného hemžení. Tu se otevírá pestrobarevná tržnice, tam zase ulička jak z obrázkové knihy. Alespoň v některých městských částech ještě narazíme na vodní cesty obklopené palmami a budovami na pilotách. A najednou je docela blízko 18. století, onen čas, kdy se ještě Bangkok jmenoval Ban Makok (doslova: „vesnice ve švestkovém háji“) a právě v té době byl králem Rámou I. povýšen na hlavní město.

TOP 10

- 1 ★★ Grand Palace
a Wat Phra Kaeo
- 7 ★★ Chao Phraya

Nenechme si ujit!

- 11 Wat Po
- 12 Chatuchak Market

Kam ještě můžeme zajít?

- 13 National Museum
- 14 Khao San Road
- 15 Vimanmek Teak Palace
- 16 Jim Thompson's House
- 17 Wat Suthat
- 18 Mandarin Oriental
- 19 Chinatown

Můj den v královských stopách

Ono místo, kde si král Ráma I. roku 1782 nechal vystavět svůj palác, můžeme považovat za zárodečnou buňku města. Právě tam siamská architektura rozvinula svoje světoznámé květy, které neuvadají ani návštěvami turistů. Při návštěvě chrámu však musíme obléci vhodný oděv (strana 29).

8:00 hodin: ranní ptáče...

Komplex chrámu Wat Phra Kaeo a královského paláce (Royal Grand Palace) se sice otevírá až v 8:30 hodin, ale pokud nechceme dlouho stát ve frontě, mohli bychom klidně přijít už v 8 hodin. Poté jako jedni z prvních návštěvníků vstoupíme do chrámového areálu **1 ★★** Wat Phra Kaeo (strana 46), kde se tváří v tvář neuvěřitelné hojnosti exotických budov, památek, soch a figur můžeme cítit, jako bychom se vrátili zpět v čase až do dob starého Siamu.

10:00 hodin: krása a přepych

Zde se přesvědčíme, že Bangkok je královstvím a zároveň pohádkovou zemí – abychom si prohlédli jen to nejzajímavější, budeme potřebovat jeden a půl hodiny. Rovněž sousední **1 ★★** Velký palác (Grand Palace, strana 47), v němž do roku 1946 bývala rezidence thajských králů, je těžko překonatelný, co se týká krásy a přepychu. Bez problémů bychom zde dokázali žasnout po celý den. Šlo by to – ale nesmíme zapomenout: ještě je tady mnohé k vidění!

17:30 hodin: královské
završení dne

8:00 hodin: ranní ptáče...

16:00 hodin: symbol Bangkoku

10 h

11:30 h

Zlaté vyhlídky: nejprve si prohlédneme Wat Phra Kaeo (vpravo nahoře) a nádherný Grand Palace (vlevo nahoře), poté se trochu uvolníme na prostranství Sanam Luang (uprostřed)

11:30 hodin: náměstí králů

Venku nás čeká prostranství Sanam Luang, které se stává centrem dění při důležitých událostech. Například zde bývají zpopelňováni thajští králové. Naposledy se tak stalo 26. října 2017, kdy zde byly posvátně předány ohni ostatky krále Phumiphona Adunyadeta (Ráma IX.).

12:00 hodin: překrásný chrám

Jen asi 15 minut chůze jižním směrem se do nebe tyčí 95 okrasných věží chrámu ⑪ Wat Po (strana 52), zčásti ozdobených pestrou keramikou, zčásti zlatem. Kdybychom kromě chrámu Wat Phra Kaeo chtěli v Bangkoku

navštívit ještě nějaký chrám, tak rozhodně tento. Na prohlídku nám bude stačit jedna hodina a poté nemůže být nic příjemnějšího, než zajít do zdejší masážní školy, nechat se půl hodiny masírovat a dokonale se uvolnit.

Dobře si můžeme zrelaxovat rovněž u studeného nápoje anebo u oběda. Terasa restaurace Sala Rattanakosin (strana 62) je k tomu přímo předurčena, zvláště když je odtud vidět přímo na řeku Chao Phraya a chrám Wat Arun.

16:00 hodin: symbol Bangkoku

Takové panorama je prostě fantastické, ale je to pořád málo v porovnání

Královsky krásný den se po své „korunovací“ chýlí ke konci: slavnostně se najíme v Supatra River House (vpravo) a pokocháme se kouzelným panoramatem

8 h

17:30 h

s výhledem z chrámu Wat Arun. Z přístaviště Tha Thien vzdáleného jen 100 metrů proti proudu řeky neustále plují přívozy sem a tam. Zavezou nás přímo tam a třeba i jen několikaminutová plavba přes pozvolna plynoucí řeku Chao Phraya je báječným zážitkem. A přesně to-též platí o samotné návštěvě „chrámu ranních červánků“ – včetně panoramatu s královským palácem.

 17:30 hodin: královské završení dne

Co nyní může být krásnější, než celý den v královských stopách také po královsku završit? Thajský dům

Supatra River House (strana 62), přímo naproti královskému paláci u řeky, je k tomuto účelu perfektní. Opět tedy nastoupíme na přívoz a z přístaviště Tha Thien plujeme proti proudu řeky směrem k přístavišti Tha Maharat. Za pár okamžiků se posadíme na říční terase, objednáme si večerní nápoj a můžeme se těšit na excelentní kuchyni, navíc s fantastickým výhledem na překrásně osvětlený Královský palác. Výjimečný zážitek!

Wat Arun: 📍 228 A3 📠 58 Wang Doem Road 🌐 www.watarun.net 🕒 denně 8:30–17:30 🏠 50 bahtů

22 Ayutthaya

Co?	Dřívější hlavní město Thajska (po Sukhothaii a před Bangkokem)
Proč?	Více než 500 ruin připomíná zašlou krásu „zlatého města“, které je součástí světového kulturního dědictví UNESCO
Jak?	Autobusem nebo vlakem nebo s průvodcem
Jak dlouho?	Aspoň jeden den
Shrnutí	Můžeme jen litovat, že z tohoto kdysi zcela jedinečného města se dochovaly pouze ruiny

Bývalé hlavní město Siamu, Ayutthaya, byla založena v roce 1350 a stala se nejvýznamnější asijskou metropolí. V roce 1431 porazila velkou Khmerskou říši s hlavním městem Angkorem (které dnes leží v Kambodži) a převzala jeho kulturu. V době rozkvětu říše v 17. století Ayutthaya mívala milion obyvatel.

Po dobu více než 400 let, kdy se na trůnu vystřídalo 33 králů, bývala Ayutthaya mocenským a kulturním centrem Siamské říše. Vlastní městské centrum, ze tří stran chráněné řekami a ze čtvrté strany umělým kanálem, se rozprostíralo na ploše asi 3 × 5 km a už v polovině 16. století nebylo na tuto plochu možné vměstnat všechny obyvatele a stavby. Díky tomu se město s přívlastkem „zlaté“ postupně rozšiřovalo za své přirozené hranice. Cestovatelé a evropští vyslanci byli ještě před asi 250 lety Ayutthayou nadšeni a vnímali ji jako nejkrásnější město na světě. Zdobilo ji zhruba 400 chrámů, 30 pevností a tři paláce. V tehdejší době žádné srovnatelné město na naší planetě neexistovalo a před 94 branami silně opevněného města s mohutnými zdmi navíc kotvily plachetnice a džunky z Evropy, Asie a Arábie.

Město dlouho bývalo kulturním klenotem – jeho slavné doby bohužel skončily roku 1767, kdy jej barmští vojáci kompletně zničili. Zpustošené město již nebylo nikdy vybudováno znovu. Generace Thajců si odsud odvážely stavební materiál a teprve roku 1956 opatrně zahájili restaurátorské práce. Dodnes zde stojí němí svědkové zašlé krásy města a bezpočet ruin, od roku 1991 zapsaných na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO jako Historický park Ayutthaya. Umožňuje nám představit si, jak toto město kdysi muselo být krásné. Dnešní Ayutthaya se zhruba 85 000 obyvateli si sice dnes už nezasluhuje

přívlastek „zlatá“, ale díky řekám a okolní přírodě zde zůstalo velmi příjemné prostředí.

Prohlídka Ayutthayi

Rozvaliny města, které přiléhají k moderní čtvrti, vymezují tři řeky. Z nádraží půjdeme rovně přes křižovatku. Přívozem přeplujeme řeku a druhou příčnou ulicí po levé straně, Thanon Naresuan, dojdeme až k Watu Mahathat. Tento největší a nejvýznamnější chrámový komplex pochází ze 14. století a zahrnuje i královský chrám. Buddhovy sochy, které byly v troskách objeveny až v roce 1956, jsou dnes umístěny v Chao Sam Phraya National Museu (strana 86). Za pozornost stojí zejména často fotografovaná hlava Buddhovy sochy, kterou obrostly kořeny fíkovníku. Protilehlý Wat Ratchaburana byl vybudován v roce 1424 na místě, kde byli zpopelněni dva králové. Jejich popel se uchovával v čedi. Po schodech se dostaneme do hrobky s vybledlými nástěnnými malbami. Pokud půjdeme ulicí dál, dostaneme se ke kilometr vzdálenému Watu Phra Mongkonbophit, v němž stojí 13 metrů vysoká pozlacená socha Buddha, která je rekonstrukcí sochy z 15. století. Lesklé pozlacení bylo obnoveno v roce 1992. Toto posvátné místo dodnes

Stále tu sedí
vyrovnaní
v pěkné řadě:
Buddhové
u Watu Yai Chai
Mongkol

Wat Phra Si Sanphet

Původní základy Watu Phra Si Sanphet, nazývaného rovněž královským chrámem, pocházejí z 15. století. Chrámový komplex byl původně založen králem Boromatrailokanatem jako státní chrám. Boromatrailokanatův syn Ramathibodi II. k němu připojil dvě čedi, v nichž měly odpočívat relikvie jeho otce a jeho bratra.

Třetí čedi byla vztyčena po smrti Ramathibodiho II., aby se stala příbytkem jeho ostatků. Po zničení chrámu Barmánci byly jeho rozvaliny ponechány svému osudu. Teprve roku 1991 byly zapsány na seznam světového kulturního dědictví.

---

❶ Východní ze tří velkých čedi dal král Ramathibodi II. vybudovat v roce 1492 jako mauzoleum pro popel svého otce Boromatrailokanata. Jako jediná věž přečkala barmskou invazi bez větší újmy.

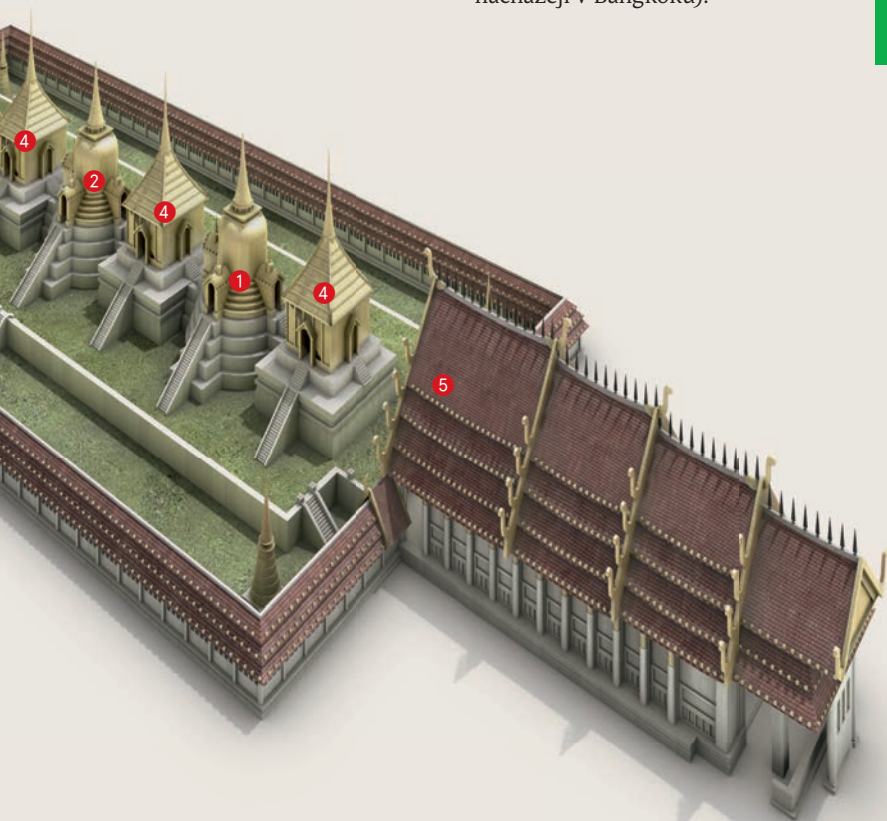
❷ V této věži odpočívaly ostatky staršího bratra krále Ramathibodiho II.

❸ Popel zakladatele chrámu Ramathibodiho II. byl uložen v západní čedi, kterou dal vybudovat jeho syn a nástupce král Boromaraja IV. v roce 1530.

❹ Budovy mezi jednotlivými čedi v minulosti sloužily zřejmě jako knihovny (mondhopy).

5 Před terasou přibližně uprostřed chrámového okrsku se dochovaly pozůstatky (sloupy a zdi) velkého viharnu, v němž byla kdysi umístěna 16 metrů vysoká pozlacená socha Buddha. Zbytky této sochy, kterou Barmánci zničili, aby získali zlato, jímž byla potažena, umístil král Ráma I. ve Watu Po v Bangkoku.

Rozběsnění Barmánci otevřeli a vykradli všechny tři čedi. Jejich řádění ale unikly stovky malých sošek Buddha vyrobených z bronzu, křišťálu, stříbra, olova a zlata, které jsou dnes vystaveny v Národním muzeu v Bangkoku. Další menší Buddhovy sochy byly přemístěny do Watu Buddhaisawan a do západního viharnu Watu Po (oba chrámové komplexy se nacházejí v Bangkoku).

©BAEDEKER

navštěvují četní thajští věřící, kteří sem chodí darovat lotosové květy, vonné svíčky a lístky zlata.

Naproti se nachází Wat Phra Si Sanphet (strana 84), který byl v době založení říše postaven jako královský palác. Jeho rozvaliny byly částečně zrestaurovány. Královský chrám vyrostl v roce 1448, později k němu byly připojeny čedi, v nichž se uchovával popel zemřelých, a další přístavbou byly královské sloupové síně.

Nedaleko odtud stojí národní muzeum, Chao Sam Phraya National Museum (Si Sanphet Road; St-Ne 9–16 hodin; 150 bahtů), které vystavuje zlaté poklady. Na konci ulice se po pravé straně rozkládá Wat Lokayasutharam s 37 metrů dlouhou sochou Odpočívajícího Buddha. Jeho hlava spočívá na lotosovém květu.

Na poklidném zeleném břehu řeky na okraji města stojí působivý Wat Chaiwatthanaram. Dostaneme se k němu tak, že se od Watu Lokayasutharam vydáme doleva do ulice Thanon Khlong Thaw, pak zabočíme první ulicí doprava, řeku Chao Phraya přejdeme po jediném mostě a za mostem jdeme ještě asi půl kilometru doleva. V chrámu se v minulosti konaly obřady zpopelňování králů. Chrám byl postaven v khmerském slohu angkorské říše. Centrální věž (prang) chrámového komplexu stojí uprostřed mezi čtyřmi menšími věžemi, kolem nichž je zase rozmístěno osm ještě menších věží.

Svědék staré
krávy a velikosti:
Wat Chai
Watthanaram

Toto uspořádání symbolizovalo v khmerské kosmologii střed vesmíru.

Výlet ke královskému paláci Bang Pa-In

I kdybychom měli málo času, v žádném případě bychom si neměli nechat ujít výlet ke královskému paláci Bang Pa-In vzdálenému asi

19 km od Ayutthayi, neboť je to významný cíl a každý den tam jak o závod cvakají spouště fotoaparátů. Tato letní rezidence thajských králů je prý druhým nejčastěji fotografovaným místem Thajska, přičemž na prvním místě je Wat Phra Kaeo (strana 46)! Přesto ale jako vždy, architektonickým klenotem je už jen samotný areál pocházející ze 17. století, rozšířený v 19. století: na minimálním prostoru se nachází toto fascinující spojení paláců postavených v nejrůznějších slozích – tu je dřevěný pavilon v thajském stylu, tam zase „italský“ zámek, jinde třeba rokokový pavilon vedle vodního chrámu v thajsko-viktoriánském smíšeném stylu.

Celý areál se projevuje jako pohádkové harmonické spojení různých tvarů a barev. Návštěvu královského paláce můžeme završit například absolvováním výletu „Back Roads to Bang Pa In“: společnost Ayutthaya Boat & Travel (www.ayutthaya-boat.com) nabízí projetí trasy na jízdním kole nebo její proplutí na lodi.

PRO CHVILKU ODPOČINKU

Po obou stranách mostu Pridi Damrong se nachází několik plovoucích restaurací. Do některých si můžeme zajít na jídlo. Pokud máme chuť na ryby, doporučuje se vzdušná a zejména večer oblíbená **Phae Krung Kao** (strana 96) na jižní straně mostu.

Jako zakletý:
Buddhova socha
prorostlá kořeny

† 225 E5 ✉ Si Sanphet Road
☎ 03 5 24 60 76 🌐 www.ayutthaya.net

Chao Sam Phraya National Museum
✉ Si Sanphet Road 📍 St–Ne 9–16
👉 150 bahtů

Bang Pa-In

† 225 E5
🕒 denně 8–16 📍 100 bahtů;
výlet „Back Roads to Bang Pa-In“:
2150 bahtů

1. české vydání 2020

© MAIRDUMONT GmbH & Co. KG, Ostfildern

Verlag Karl Baedeker

Text: Michael Möbius, Jane Egginton, David Henley, Andrew Forbes, Sean Sheehan

Překlad původního textu do němčiny: Christiane Radünz, Joachim Nagel („Všehochut‘ informací“)

Redakce a grafická úprava: Annegret Gellweiler, Gerhard Junker, Olaf Rappold, Michaela Salden, Sylvia Scheider-Schopf, Anette Vogt, Julia Wilhelm (red.sign, Stuttgart)

Vedoucí projektu: Dieter Luippold

Vedoucí redakce: Birgit Borowski

Šéfredaktor: Rainer Eisenschmid

Kartografie: © MAIRDUMONT GmbH & Co. KG, Ostfildern

3D ilustrace: jangled nerves, Stuttgart

Překlad do češtiny: Pavel Rieger

Redakce: Ilona Sedláčková

Korektura: Daniela Řezníčková

Technická redakce: DTP Vladimír Vyskočil – KORŠACH

Distribuce:

Marco Polo s.r.o.

mairs@mairs.cz

www.marcopolo-club.cz

Dílo a všechny jeho části jsou chráněny autorským právem. Každé nepovolené využívání bez souhlasu nakladatelství je nepřipustné a trestné.

Platí to obzvláště pro kopie, překlady, převzetí textu, přenos na mikrofilm a ukládání a zpracování pomocí elektronických systémů.

Printed in Poland

Navzdory pečlivé práci našich autorů, překladatelů a redaktorů se někdy může vloučit do textu chybička, za niž nakladatelství nemůže převzít záruku. Kdykoli rádi uvítáme vaše připomínky,

upozornění nebo návrhy na zlepšení. Můžete nás kontaktovat

e-mailem: mairs@mairs.cz

nebo na adrese:

Marco Polo s.r.o.

Šárecká 1063/32

160 00 Praha 6

www.marcopolo-club.cz

